

דף פט:

עין משפט ג.

הו"מ סימן קעו סעיף י

יב. המשתתף עם חבריו בסתם לא ישנה ממנהג המדינה^י באותה סחורה, ולא ילך למקום אחר, ולא ישתתף עם אחרים, ולא יתעסק בסחורה אחרת^ב, ולא ימכור בהקפה אלא דבר שדרכו תמיד למוכרו בהקפה^ל.

הגה: התרה בו שותפו שלא יתן בהקפה אפי' דבר שדרכו בהקפה חייב לשלם^מ.

הגה: היו מקצת מוכרים בהקפה ומקצת בלי הקפה לא יקיף אלא מדעת שותפו.

הגה: בני חבורה האוכלים יחד ואחד מהם אוכל הרבה יכולים האחרים לסלקו.

י. רמב"ם ריש פ"ה משותפין. ועיין בפעמוני זהב שהביא שאם שותף אחד נסע בשבת למקום אחר למכור הסחורה והיה אפשר ע"פ המנהג לנסוע למקום אחר והפסיד ואומר שותפו שאינו רוצה להשתתף איתו בהפסד בגלל שנסע ביום שבת אין בדבריו כלום, ע"ש. ועיין באות נ' מש"כ עוד.

כ. מתוספתא בב"מ פ"ד משנה ז'. ודבר זה לכתחילה אבל אם עבר בדיעבד ונתעסק בממון עצמו והרויח, אינו צריך ליתן לחבריו מהרויח. ש"ך ס"ק כ"ב. והוא שהם שותפים רק בעסק מיוחד אבל אם משותפים בכל עסקיהם חייב ליתן לחבריו מהרויח. ביאורים ס"ק כ'. וכתב הסמ"ע בס"ק ל"ב דאם אינו צריך לטרוח יותר בשביל העיסקא אחרת כגון רועה מותר לשותף להוסיף של אחר.

ל. ופירוש תמיד היינו לאפוקי אם קצת בני אדם אין מוכרין סחורה זו כלל בהקפה אבל אם כולם לפעמים מקיפים ולפעמים מוכרים במזומן, כיון שדרך סחורה להמכר גם בהקפה פטור. ודבר שדרכו בהקפה אפי' בחובות גוי פטור. כ"כ בביאורים ס"ק כ"א.

מ. ומ"מ השותף השני יכול לומר לו חלוק עמי ואני אקיף חלקי וקח חלקך. ביאורים ס"ק כ"ב.

יג. שותף לא יפקיד אלא מדעת חבירו^ב או אם התנו מתחילה לכך, ואם עשה שלא מדעת חבירו ואח"כ הודיעו והסכים^ב הרי זה פטור, ואין הדברים האלו צריכים קנין^ב אלא בדברים בלבד מהני.

יד. שינה השותף ונתן בהקפה^ב או נשא ונתן בסחורה אחרת וכיוצא בזה כל פחת שיבא מחמת זה שעבר חייב לשלם אותו לבדו^ב, ואם היה ריוח הוא לאמצע^ק.

ג. ואם הפקיד אצל אדם שרגיל שותפו להפקיד אצלו פטור. מ"מ אם הוזק העסק של מכירת הסחורה ע"י שהפקיד ביד אחר, חייב בנזקים לבדו אף בהפקיד אצל מי שרגיל שותפו להפקיד אצלו שזה פטורו רק בדבר עצמו שהפקיד אם יזק. ביאורים ס"ק כ"ג.

ד. היינו הסכים בפירוש ולא רק בשתיקה. סמ"ע ס"ק ל"ד.

ה. דכיון שהסכים עמו הו"ל מחילה, ומחילה א"צ קנין כ"כ ב"י.

ו. וכתב הביאורים בס"ק כ"ד דא"צ לשלם אלא כפי שיהיה שוה החפץ למכור במזומנים ולא עם הריוח ג"כ של ההקפה, שאינו בדין שיפסיד הריוח מביתו דבר שלא בא לידו, אבל מה שהיה אפשר למוכרו במזומן עם ריוח אז ודאי זה משלם דזה קרן חשיב, ועיי' בפעמוני זהב דגם במקום שאפשר למכור בהקפה אסור לשותף להשאיל שלא מדעת חבירו שזה כל ההנאה לשואל ע"ש.

ז. ואם השותף השני הסכים למעשיו אפי' אחרי הקנין, אפי' ע"י כתב ידו, צריך ליתן חצי הפחת. ש"ך ס"ק כ"ד.

ח. שהרי במעותיו הרויח, וזה לא נתכוון בהשינוי לקנות לעצמו. אבל כשהפסיד יכול חבירו לומר אילו לא שינית לא היה לך הפסד. סמ"ע ס"ק ל"ו. ועיי' בפעמוני זהב שהביא בשם מאמר קדישין בשנים שעשו שותפות לזמן, ובא אחד מהשותפין בתוך הזמן ולקח קצת מהקרן שהיה לו בשותפות ונתעסק עמו, כתב דאם הריוח בזה לאמצע ואם הפסיד ההפסד שלו, וצריך הוא להחזיר מה שלקח לשותפות וכל זמן שלא החזיר במה שנשאר בשותפות חולקין לפי המעות דמעיקרא לא נשתעבדו זל"ז בשוה אלא בגלל שהקרן היה שוה מצד שניהם אבל לא בלקח חבירו חלק מהקרן שלו בתוך הזמן ע"ש.